

1994. évi CII. törvény
a hegyközségekről

Az Országgyűlés a hazai szőlőművelés érdekeinek előmozdítása, a bortermelés színvonalának emelése, termékei piacképességének javítása, valamint a korszerű származás- és minőségvédelem meghonosítása célját szolgáló, s az ebben érdekelték öngazgatásán alapuló szervezetek létrehozása érdekében a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény tárgya és hatálya

1. § Ez a törvény szabályozza a hegyközségek, a hegyközségi tanácsok és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (a továbbiakban együtt: hegyközségi szervezetek) megalakítását, szervezeti változását, megszűnését, önkormányzatuk szervezetét, működését, közcélú feladataikat, valamint az azok ellátásához szükséges jogosítványait.

2. § A törvény személyi hatálya a szőlészeti és borászati termelő-, illetve felvásárló-tevékenységet folytató természetes és jogi személyekre, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságokra terjed ki.

A hegyközség

3. § (1) A hegyközség egy vagy több település termelői és felvásárlói által e tevékenységükhöz fűződő közös érdekeik előmozdítására, valamint az általuk előállított termékek származás-, minőség- és eredetvédelmére létrehozott köztestület.

(2) Szőlészeti és borászati termelő-, illetve felvásárló-tevékenység borvidéki településen csak hegyközség tagjaként folytatható, nem borvidéki településeken pedig csak akkor, ha a termelő, illetve a felvásárló eleget tett a külön jogszabály szerinti nyilvántartásba vételi kötelezettségének.

Értelmező rendelkezések

4. § E törvény és e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletek alkalmazásában:

a) szőlészeti és borászati termelő (a továbbiakban: termelő): aki 1000 m²-nél nagyobb területen borszőlőt művel, vagy területnagyságtól függetlenül borszőlőültetvényének termését értékesíti, illetve értékesítésre bort készít,

b) szőlészeti és borászati felvásárló (a továbbiakban: felvásárló): aki borszőlőt, mustot, illetve bort továbbfeldolgozás vagy továbbfeldolgozásra értékesítés céljából vásárol.

II. FEJEZET

A HEGYKÖZSÉG MEGALAKÍTÁSA

A megalakítás feltételei

5. § (1) E törvény rendelkezései szerint hegyközséget kell alakítani a borvidéki településeken. A hegyközséget úgy kell megalakítani, hogy az annak működési területéhez tartozó borvidéki települések közigazgatási területén fekvő szőlőültetvények nagysága összesen legalább ötszáz hektár legyen, és ezek az ingatlanok legkevesebb tíz termelő

használatában legyenek. Hegyközség csak ugyanazon borvidék települései részvételével alakítható.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak alól az illetékes hegyközségi tanács kérelemre eltérést engedélyezhet, ha

a) a hegyközség települései közötti távolság közúton több lenne, mint 30 kilométer, vagy

b) az ötszáz hektárnál kisebb szőlőültetvényvel alakítandó hegyközség hosszú távú működőképessége megalapozott. Megalapozottnak tekinthető a hegyközség hosszú távú működőképessége különösen akkor, ha a hegyközségnek a kérelem benyújtását megelőző két évben köztartozása nem volt, és adatszolgáltatási kötelezettségeinek eleget tett.

(3) Nem engedélyezhető olyan hegyközség megalakítása, amelynek területén a szőlőültetvény nagysága nem éri el a 300 hektárt.

(4) A (2) bekezdés szerinti kérelmet a közgyűlés (alakuló közgyűlés) által kijelölt személy nyújtja be az illetékes hegyközségi tanácshoz, amely a kérelmet közigazgatási határozatban bírálja el.

Az alakuló közgyűlés előkészítése

6. § (1) Új hegyközség megalakítása céljából minden érdekelt (termelő, önkéntes tag, felvásárló) köteles magát az ültetvénye fekvése, illetve a 26. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti tevékenysége szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjénél (a továbbiakban: jegyző) bejelenteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell az érdekelt nevét (cégnévét), lakóhelyét (székhelyét, telephelyét), ültetvénye helyrajzi számát, területének nagyságát és használatának jogcímét.

(2) A jegyző összeállítja a bejelentkezettek nevét (cégnévét) és lakóhelyét (székhelyét, telephelyét) tartalmazó jegyzéket, és amennyiben a bejelentkezett érdekeltek tulajdonában, illetve használatában lévő szőlőültetvények nagysága megfelel az 5. §-ban meghatározottaknak, a jegyzéket harminc napra közzéteszi az önkormányzat hirdetőtábláján. A hirdetményben tájékoztatni kell az érdekelteket az alakuló közgyűlést előkészítő bizottság létrehozásának időpontjáról és helyéről.

(3) Az érdekeltek maguk közül előkészítő bizottságot választanak, s ezt a jegyzőnek bejelentik. A jegyző a bejelentkezettek adatait átadja az előkészítő bizottságnak.

7. § (1) Az előkészítő bizottság gondoskodik a hegyközségi tagok névjegyzéke és az alapszabály tervezetének elkészítéséről.

(2) Az előkészítő bizottság az alakuló közgyűlésre határnapot tűz ki, s arról valamennyi, tagként számításba vehető érdekeltet írásban, valamint hirdetményi úton, illetve a helyben szokásos más alkalmas módon is értesíti úgy, hogy azok az alakuló közgyűlésről legalább nyolc nappal korábban tudomást szerezhessenek.

Az alakuló közgyűlés

8. § (1) A hegyközség megalakítása céljából alakuló közgyűlést kell tartani. Ennek feladata a tagok névjegyzékének megállapítása, az alapszabály megalkotása, valamint a tisztségviselők megválasztása.

(2) Az alakuló közgyűlés határozatképes, ha azon a névjegyzék-tervezetbe felvetteknek több mint a fele megjelent.

(3) Ha az alakuló közgyűlés nem határozatképes, nyolc nap elteltével, de legkésőbb az eredménytelen közgyűlést követő tizenöt napon belül új alakuló közgyűlést kell összehívni, amely határozatképes, ha azon a névjegyzék-tervezetbe felvettek közül legkevesebb tíz fő megjelent.

(4) Az alakuló közgyűlés a határozatait — az alapszabály elfogadásáról hozott határozat kivételével — egyszerű szótöbbséggel hozza. A határozathozatalra egyebekben e törvény és — elfogadása után — az alapszabály rendelkezéseit kell alkalmazni.

9. § (1) Az alakuló közgyűlésről jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyet a közgyűlés által választott elnök és jegyzőkönyvvezető ír alá, s két tag hitelesít.

(2) Az alakuló közgyűlés által elfogadott alapszabályt közjegyzői okiratba, vagy ügyvéd (jogtanácsos) által ellenjegyzett okiratba kell foglalni.

Nyilvántartásba vétel

10. § (1) Az alapszabály elfogadását követően a hegyközség székhelye szerint illetékes megyei bíróságnál kérni kell a hegyközség nyilvántartásba vételét. A hegyközség a bírósági nyilvántartásba vétellel jön létre, az alapszabály elfogadásának napjára visszaható hatállyal.

(2) A bíróság a hegyközség nyilvántartásba vételéről szóló határozatát az agrárpolitikáért felelős miniszterrel is közli.

(3) A hegyközség nyilvántartásba vételére egyebekben a társadalmi szervezetekre irányadó szabályokat kell alkalmazni.

Az alapszabály

11. § (1) A hegyközség szervezetének és működésének rendjét az alapszabályban kell meghatározni.

(2) Az alapszabálynak tartalmaznia kell

a) a hegyközség elnevezését, székhelyét, valamint a hegyközséghez tartozó települések nevét,

b) célját és feladatait,

c) a hegyközség képviselőire jogosultak megnevezését,

d) a hegyközség szervezetére és szerveinek működésére vonatkozó szabályokat,

e) a testületi szervek, a tisztségviselők feladat- és hatáskörét, választásuk módját, megbízatásuk időtartamát és megszűnésének eseteit,

f) a tagsági viszonytal kapcsolatos, e törvényben nem szabályozott kérdéseket,

g) a hegyközség gazdálkodására vonatkozó alapvető szabályokat (költségvetés, járulékkivetés stb.).

(3) Az alapszabály elfogadásához és módosításához a közgyűlésen részt vevő tagok kétharmadának szavazata szükséges.

(4) A hegyközség az alapszabályon felül ügyviteli szabályzatot is alkot. Az alapszabály más szabályzat megalkotásáról is rendelkezhet.

A tagok névjegyzéke

12. § (1) A hegyközség tagjairól névjegyzéket kell készíteni, s az abban bekövetkezett változásokat folyamatosan vezetni kell.

(2) A névjegyzéket — a hegyközség megalakulását követően — ki kell egészíteni a tag szülőjének fajtaösszetételére és korára, előző évi termésére, illetve a tag által a hegyközség működési területéről előző évben felvásárolt szőlő és bor mennyiségére vonatkozó adatokkal.

III. FEJEZET

A HEGYKÖZSÉG SZERVEZETE

A közgyűlés

13. § (1) A hegyközség legfelsőbb önkormányzati testülete a közgyűlés, amely a tagok összességéből áll.

(2) A közgyűlés hatáskörét az alapszabályban kell meghatározni úgy, hogy annak kizárólagos hatáskörébe tartozzék

a) az alapszabály és más szabályzat, valamint a hegyközségi rendtartás (40. §) megalkotása és módosítása,

b) a hegyközség éves költségvetésének megállapítása és a zárszámadás elfogadása,

c) a választmány tagjainak, az elnöknek, a hegybírónak, a hegyközségi tanácsi küldötnök, továbbá az ellenőrző bizottság, valamint az alapszabály által létesített más bizottság tagjainak megválasztása,

d) döntés egyesülés, szétválás, körhegybíróság alakítása (csatlakozás, kiválás), valamint önkéntes tagságot vállalók felvételének kérdésében,

e) a hegyközségi járulék mértékének meghatározása,

f)

(3) A közgyűlést az alapszabályban meghatározott időközönként, de évente legalább egy alkalommal össze kell hívni. Ha a hegyközségnek nem kell választmányt létrehoznia [15. § (2) bekezdés], legkevesebb évi három közgyűlést kell tartani.

(4) Az alapszabály közgyűlés megtartása helyett részközgyűlések tartását írhatja elő, ha a hegyközségi tagok száma vagy a tagok lakóhelye vagy más, az alapszabályban meghatározott szempont ezt indokolja. A részközgyűlési körzeteket, valamint a részközgyűlések megtartásának helyét az alapszabályban kell megállapítani. A különböző helyre és időpontra is összehívható részközgyűléseket azonos napirenddel kell megtartani.

(5) A közgyűlés döntését a részközgyűléseken leadott szavazatok összesítésével a választmány állapítja meg. Az így meghozott határozatot a tagokkal – az összesítést követő 15 napon belül – az alapszabályban meghatározott módon közölni kell. A részközgyűlésre egyebekben a közgyűlésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

14. § A közgyűlésen minden tagot egy szavazat illet meg. A közgyűlés időpontjáról minden tagot írásban kell értesíteni azzal a figyelmeztetéssel, hogy a közgyűlés a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes. A határozathozatal és a választás rendjét az alapszabályban kell meghatározni.

A választmány

15. § (1) A közgyűlés a tagok közül az alapszabályban meghatározott létszámú választmányt, s ennek tagjai közül elnököt választ. A hegyközség elnöke egyben a választmány elnöke is.

(2) Harminc főt meg nem haladó taglétszám esetén csak elnököt kell választani. A választmány jogkörét ebben az esetben az elnök, a hegybíró (körhegybíró) és a közgyűlés által megbízott egy tag vagy az elnök és két megbízott tag együttesen gyakorolja.

(3) A hegyközséget harmadik személyekkel szemben és a hatóságok előtt az elnök képviseli. Az alapszabály a képviselőre az elnökön kívül más tagot is feljogosíthat.

16. § (1) A választmány a közgyűlés határozatai szerint irányítja a hegyközség működését, dönt minden olyan ügyben, amelyet a törvény vagy az alapszabály nem utal a hegyközség más testületének vagy tisztségviselőjének hatáskörébe.

(2) A választmány jár el a 41. § szerinti rendtartási ügyekben.

(3) A választmány az alapszabályban meghatározott gyakorisággal, de évente legalább két alkalommal ülésezik. Rendkívüli ülés bármikor összehívható. A választmány tevékenységéről évente beszámol a közgyűlésnek.

A hegybíró

17. § (1) A hegyközségnek a közgyűlés és a választmány határozatainak végrehajtásáért, valamint a közigazgatási hatósági ügyek viteléért felelős tisztségviselője a hegybíró. A hegybíró e tisztségénél fogva tagja a választmánynak.

(2) A hegybíró

- a) előkészíti a közgyűlés és a választmány üléseit,
- b) eljár a névjegyzékbe való felvétellel, illetve törléssel kapcsolatos ügyekben, vezeti a hegyközségi névjegyzéket,
- c) gyakorolja a munkáltatói jogot a hegyközség alkalmazottai felett,
- d) eljár a hegyközség részére átadott közigazgatási hatósági ügyekben,
- e) az e törvényben, valamint külön jogszabályban meghatározott módon a hegyközség által vezetett nyilvántartásokból adatot szolgáltat,
- f) vezeti az ültetvénykatasztert, valamint a telepítések, kivágások nyilvántartását, és rendszeresen ellenőrzi az ültetvénykataszterben nyilvántartott területek állapotát, a nyilvántartott adatok valóságtartalmát,
- g) ellátja a számára törvényben, valamint az alapszabályban meghatározott feladatokat,
- h) az engedély nélkül telepített, illetve kivágott szőlőültetvényekről értesíti a növénytermesztési hatóságot.

(3) A hegybíró minden választmányi ülésen, illetve a 15. § (2) bekezdésében említett esetben minden közgyűlésen beszámol a tevékenységéről.

(4) A hegybíró pályázat alapján a választmány jelöli, és a közgyűlés választja meg. Választmány hiányában a jelölés is a közgyűlést illeti meg. Hegybíró csak olyan személy lehet, aki nem áll a 21. § (2) bekezdés szerinti kizáró ok hatálya alatt, legalább középfokú szőlészeti és borászati szakképzettséggel rendelkezik, valamint a közigazgatási alapvizsgát letette, vagy vállalja, hogy megválasztása esetén e vizsgát a hegyközség által meghatározott határidőn – de megválasztásától számított legkésőbb egy éven – belül leteszi. A határidő elmulasztása vagy sikertelen vizsga esetén a hegybíró foglalkoztatási jogviszonya megszűnik.

(5) A hegybíró munkájáért díjazás illeti meg.

(6) Egy személy legfeljebb 3 hegyközségnél (körhegybírósnál) láthat el hegybírói (körhegybírói) feladatot.

17/A. § (1) A hegyközségek megállapodhatnak körhegybírósnak alakításában, különösen akkor, ha bevételük nem elegendő ahhoz, hogy hegybíró alkalmazzanak. A körhegybírósnak alakításáról, az ahhoz történő csatlakozásról és a kiválasztásról – a választmány előterjesztése alapján – a közgyűlés dönt. Körhegybírósnak legfeljebb három hegyközség alakíthat.

(2) A körhegybírósnak alakításának és fenntartásának feltételeiről az érdekelt hegyközségek választmányai állapodnak meg. A megállapodásban rendelkezni kell a körhegybírósnak székhelyéről, a körhegybíró választásáról, feladatellátásának rendjéről, ennek szervezeti feltételeiről, valamint a fenntartás költségeihez való hozzájárulásról. A megállapodást meg kell küldeni a hegyközségi tanácsnak, valamint a mezőgazdasági igazgatási szervnek.

(3) A körhegybírósnak csatlakozni, vagy abból kiválni – az érintett hegyközségek eltérő megállapodásának hiányában – a naptári év első napjával lehet. A kiválási vagy csatlakozási szándékról az érintett hegyközségeket legalább három hónappal korábban értesíteni kell.

(4) A körhegybíró – pályázat alapján – az érdekelt hegyközségek közgyűlései külön-külön megválasztják. A körhegybíró megválasztásához a leadott szavazatok többsége szükséges.

(5) A körhegybíró valamennyi érintett hegyközség választmányának tagja, amelyek ülésein, illetve a 15. § (2) bekezdésében említett esetben a közgyűléseken tevékenységéről beszámol.

Az ellenőrző bizottság

18. § (1) A közgyűlés a tagok közül legalább három tagú ellenőrző bizottságot, vagy ha a taglétszám a harminc főt nem haladja meg, ilyen feladatkörrel megbízott tisztségviselőt választ, akire az ellenőrző bizottságra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az ellenőrző bizottság tagjai e tevékenységükért kizárólag a közgyűlésnek felelnek és feladataik ellátása körében részükre utasítás nem adható.

19. § (1) Az ellenőrző bizottság feladata a hegyközség működése törvényességének, valamint a gazdálkodásnak az ellenőrzése. Ennek érdekében az ellenőrző bizottság a hegyközség bármely testületétől, tisztségviselőjétől vagy tagjától tájékoztatást kérhet és a hegyközségi iratokba betekinthez.

(2) Az ellenőrző bizottság az eljárása során tett megállapításait javaslatával együtt írásban közli az érdekelt testülettel vagy tisztségviselővel; szükség esetén — az alapszabályban meghatározott módon — összehívhatja a közgyűlést.

(3) Az ellenőrző bizottság legalább ötévenként független könyvvizsgálóval köteles megvizsgáltatni a hegyközség gazdálkodását.

(4) A közgyűlés a hegyközség éves költségvetéséről és a zárszámadásról csak az ellenőrző bizottság véleményének ismeretében dönthet.

(5) Az ellenőrző bizottság egyeztetést végez és állást foglal a hegyközség valamely testületének határozata ellen tett bejelentés ügyében.

Egyéb testületi szervek

20. § Az alapszabály további testületi szerveket (bizottságokat) létesíthet. Ez esetben az alapszabálynak meg kell határoznia e testületek feladatkörét, valamint a hegyközség más testületeihez és a tisztségviselőkhöz való viszonyát.

A tisztségviselőkre irányadó rendelkezések

21. § (1) A hegyközség tisztségviselői: az elnök, a hegybíró, az ellenőrző bizottság elnöke, valamint az alapszabály által létesített más tisztséget (pl. alelnök) betöltő személy.

(2) Nem lehet tisztségviselő,

a) aki nem tagja a hegyközségnek;

b) akit a bíróság cselekvőképességet kizáró vagy korlátozó gondnokság alá helyezett;

c) aki büntetett előéletű,

d) aki a tisztségviselői tevékenységtől mint foglalkozástól eltiltó jogerős bírói ítélet hatálya alatt áll.

Az a) pontban foglalt kizáró feltétel a hegybíróra nem vonatkozik.

(3) Egyidejűleg nem viselhetnek tisztséget a hegyközségben a közeli hozzátartozók [Ptk. 685. § b) pont], valamint az élettársak. Az alapszabály az összeférhetetlenség további eseteit is meghatározhatja.

(4) Azt a tényt, hogy a (2) bekezdés c) és d) pontja szerinti kizáró okok nem állnak fenn, a tisztségre jelölt személy hatósági bizonyítvánnyal igazolja.

(5) A hegyközségi tanács a tisztségviselői megbízás időtartama alatt lefolytatott hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi azt is, hogy a tisztségviselő büntetlen előéletű, és nem áll a tisztségviselői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt. A hatósági ellenőrzés céljából a hegyközségi tanács adatot igényelhet a bünygyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag azon adatra irányulhat, hogy a tisztségviselő büntetlen előéletű-e, valamint hogy a tisztségviselői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll-e.

(6) A (4) és (5) bekezdés alapján megismert személyes adatokat

a) a hegyközség a tisztségre jelölt személy tekintetében a tisztség betöltéséről határozó közgyűlési szavazás napjáig,

b) a hegyközségi tanács – tisztségviselői megbízás esetén – a tisztségviselő megbízatásának megszűnéséig kezeli.

(7) Ha a hegyközségi tanács a (2) bekezdés *c)* és *d)* pontja szerinti kizáró ok fennállását a tisztségviselővel szemben az (5) bekezdés szerinti hatósági ellenőrzés során megállapítja, felhívja a közgyűlést, hogy a tisztségviselő megbízatását haladéktalanul vonja vissza. A tisztségviselő a kizáró ok fennállásáról szóló határozat kézbesítése napjától a tisztségéből fakadó jogait nem gyakorolhatja. A megszüntetést írásban, az ok megjelölésével kell közölni a tisztségviselővel.

A hegyközség szervezeti változása és megszűnése

22. § (1) A hegyközség megszűnik

- a)* összeolvadással, illetve beolvadással (a továbbiakban együtt: egyesülés),
- b)* több hegyközségre történő szétválással,
- c)* a bíróság által történő felosztatással,
- d)* a település borvidéki besorolásának törlésével, amennyiben a hegyközség csak az adott településen működik.

(2) Összeolvadás esetén az egyesülő hegyközségek megszűnnek, és vagyonuk, valamint közigazgatási jogosítványaik a létrejövő új hegyközségre mint jogutódra szállnak át.

(3) Beolvadás esetében a beolvadó hegyközség megszűnik, és annak vagyona, valamint közigazgatási jogosítványai az átvevő hegyközségre mint jogutódra szállnak át, amelynek elnevezése és székhelye változatlan marad. Beolvadásra kerülhet sor akkor, ha a befogadó hegyközség taglétszáma és szőlőültetvényének területe nagyobb a beolvadni szándékozó hegyközségénél. Ez utóbbi feltételt nem kell figyelembe venni az (5) és (6) bekezdésben meghatározott esetekben.

(4) A hegyközségek kötelesek összeolvadni, ha egyesülnek azok a települések, amelyek területén a hegyközségek működnek.

(5) A hegyközség köteles egyesülni a szomszédos hegyközséggel, ha területén a hegyközség alakításának feltételei utóbb megszűnnek.

(6) Kötelező a beolvadás akkor, ha egy borvidéki település más településtől olyan területrészt vesz át, amelyen hegyközség működik.

(7) Az egyesülésben érintett hegyközségek közgyűlései az egyesülésről külön-külön, a jelen lévő tagok több mint felének szavazatával határoznak. A döntést követően az érintett hegyközségek egyesülési szerződést kötnek, amelyben megállapodnak az egyesülő hegyközségek birtokában lévő okiratok és adatok átadásáról, valamint vagyonuk rendezéséről.

23. § (1) A hegyközség több hegyközségre szétválhat, ha a szétválással létrejövő hegyközségek megfelelnek az 5. §-ban foglaltaknak. A szétválásról hozott közgyűlési határozatban rendelkezni kell a vagyon megosztásáról.

(2) A szétváló hegyközség jogai és kötelezettségei a szétválásról hozott közgyűlési határozat szerint, ennek hiányában a vagyonmegosztás arányában a szétválással létrejövő jogutód hegyközségekre szállnak át.

(3) A hegyközségek szétválása nem érinti tagjaik jogait és kötelezettségeit.

24. § Az összeolvadással létrejött hegyközség, illetve a szétválással létrejött hegyközségek alakuló közgyűlést tartanak, amelyre a 7–9. § rendelkezéseit a (2) és (3) bekezdésben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Az érintett hegyközségi tagokból alakult páratlan számú, de legalább 3 fős előkészítő bizottság összehívja az alakuló közgyűlést, és gondoskodik az alapszabály tervezetének elkészítéséről is.

(3) Az alakuló közgyűlés határozatképes, ha azon a tagok több mint 50%-a jelen van. Ha az alakuló közgyűlés nem határozatképes, az eredménytelen közgyűlést követő tizenöt napon belül új alakuló közgyűlést kell összehívni, amely határozatképes, ha azon legalább tíz tag megjelent.

25. §

IV. FEJEZET

HEGYKÖZSÉGI TAGSÁG

A hegyközség tagjai

26. § (1) A hegyközség tagja – lakóhelyétől (telephelyétől, székhelyétől) függetlenül –
a) az a termelő, aki tevékenységét a hegyközség működési területén végzi, valamint
b) az a felvásárló, aki egy naptári éven belül a hegyközség működési területén szőlőt, mustot, bort vásárol.

(2) A termelő, illetve a felvásárló minden olyan hegyközségnek tagja, amelynek területén termel, illetve területéről felvásárol.

(3) Hegyközségi tagságot vállalhat minden olyan személy, aki a hegyközség működési területén 1000 m²-nél nem nagyobb területen szőlőt művel (a továbbiakban: önkéntes tag).

A tagsági viszony keletkezése és megszűnése

27. § (1) A borvidéki településen a termelő, illetve a felvásárló hegyközségi tagsági viszonya, illetve a nem borvidéki településen a termelő, illetve a felvásárló nyilvántartásba vételi kötelezettsége annak a hónapnak az első napjával keletkezik, amelyben a tevékenységét megkezdi.

(2) A nem borvidéki településen termelő, illetve felvásárló személy köteles bejelenteni a hegyközségnek a nevét (cégnevét), lakóhelyét (székhelyét, telephelyét), adóazonosító jelét vagy adószámát, és az agrárpolitikáért felelős miniszter e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendelete szerinti egyéb adatokat, valamint ezen adatok változását a változást követő 15 napon belül.

(3) Új telepítésű szőlő esetén a termelő hegyközségi tagsági viszonya – amennyiben még nem tagja a hegyközségnek – a telepítési engedély jogerőre emelkedésével jön létre.

(4) A hegyközségi tag, illetve a nem borvidéki településen termelő, illetve felvásárló köteles a hegybírónak bejelenteni, hogy a termelő, illetve a felvásárló tevékenységével felhagyott, vagy a termelő a szőlőültetvény használatát másnak engedte át. A hegybíró a bejelentés alapján a tagsági jogviszony megszüntetéséről, ezzel összefüggésben a névjegyzékből való törlésről, illetve az adatszolgáltatási kötelezettség megszűnéséről határozatot hoz, amennyiben a termelőnek, illetve a felvásárlónak nincs járuléktartozása, illetve adatszolgáltatási kötelezettségének eleget tett.

(5) A termelő 30 napon belül köteles a hegybírónak bejelenteni, ha a szőlőültetvény művelésével felhagyott, az ültetvény tulajdonosának, illetve – amennyiben a termelő a tulajdonos volt – az új használó nevének és címének feltüntetésével.

(6) Az önkéntes tag bármikor kérheti írásban a névjegyzékből való törlését. A tagsági jogviszony ebben az esetben a kérelem benyújtásának napjával szűnik meg.

28. § (1) A hegyközségi tagsági viszonyt keletkeztető vagy megszüntető tény az érdekeltnek – a nevének (cégnevének), lakóhelyének (székhelyének, telephelyének), adóazonosító jelének vagy adószámának megjelölésével – a névjegyzékbe való felvétel, illetve a törlés végett a hegyközségnél be kell jelentenie. A hegyközség bejelentés hiányában is eljár, ha a tagsági viszony keletkezéséről vagy megszűnéséről egyéb módon tudomást szerez.

(2) A hegyközségi tag köteles az (1) bekezdésben meghatározott adatai változását 15 napon belül bejelenteni a hegyközségnek.

A tag jogai és kötelezettségei

29. § (1) A tag joga, hogy

- a) tanácskozási és szavazati joggal részt vegyen a közgyűlésen;
- b) tisztséget viseljen a hegyközségben;
- c) igénybe vegye a hegyközség által nyújtott szolgáltatásokat.

(2) Természetes személy az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott tagsági viszonyból eredő jogait csak személyesen gyakorolhatja. Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott jog képviselő útján is gyakorolható.

(3) Aki több hegyközségnek is tagja, tisztséget – a hegybíró kivételével – csak egy hegyközségben viselhet.

30. § (1) Származási bizonyítványt kizárólag a 3. § (2) bekezdése szerinti termelők, illetve felvásárlók kaphatnak abban az esetben, ha eleget tettek a hegyközségi járulék megfizetésére vonatkozó, illetve az adatszolgáltatási kötelezettségüknek.

(2) A szőlő termőhelyi kataszterében nyilvántartott szomszédos termőföldre elővásárlási, valamint elő-haszonbérleti jog illeti meg a hegyközségi tagot, ha ezen jogának érvényesítését megelőző 24 hónapban folyamatos hegyközségi tagsággal rendelkezett.

31. § A tag kötelezettsége, hogy

- a) megfizesse a hegyközségi járulékot;
- b) megtartsa a hegyközség alapszabályában és más szabályzataiban foglaltakat;
- c) a termelőtevékenységet a hegyközségi rendtartás szerint végezze;
- d) szőlőterületéről és szőlőtermeléséről nyilvántartást, értékesítésre szánt bor termeléséről, raktározásáról és forgalmazásáról, valamint bor tárolására alkalmas eszközeiről, tárolóteréről pinckönyvet vezessen;
- e) a hegyközségnek külön jogszabályban rögzített tartalommal adatot szolgáltatson;
- f)

V. FEJEZET

A HEGYKÖZSÉGEK TERÜLETI ÉS ORSZÁGOS SZERVEI

A hegyközségi tanács

32. § (1) A hegyközségek borvidékenként hegyközségi tanácsot alakítanak. Amennyiben egy borvidéken csak egy hegyközség alakul meg, a hegyközségi tanácsot nem kell létrehozni, illetve a hegyközségi tanács megszűnik, és a hegyközségi tanácsi feladatokat a hegyközség, a titkári feladatokat pedig a hegybíró látja el.

(2) A hegyközségi tanács tagjai a hegyközségek elnökei, valamint egy-egy küldöttjük.

(3) A hegyközségi tanács az általa elfogadott alapszabály szerint működik.

(4)–(6)

33. § (1) A hegyközségi tanács a tagjai közül igazgatóválasztmányt, s ennek tagjai közül elnököt, amennyiben szükséges alelnököt választ. Az ügyek viteléért felelős tisztségviselő a titkár, akit a hegyközségi tanács pályázat alapján nevez ki. A titkár személyére egyebekben a 17. § (4)–(6) bekezdésében a hegybíróra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Annál a hegyközségi tanácsnál, amelynek létszáma a tizenöt főt nem haladja meg, nem kell igazgatóválasztmányt létrehozni. Ez esetben az igazgatóválasztmány feladatkörét az elnök, az alelnök és a titkár együttesen gyakorolja.

34. § A hegyközségi tanács ülésén tanácskozási joggal részt vesznek: a mezőgazdasági igazgatási szerv, a természetvédelmi hatóság, a borászati hatóság képviselője, továbbá a tanács működési területén lévő szőlészeti, borászati és kertészeti szakoktatási és kutatási intézmények, valamint szakmai érdekképviseleti szervezetek képviselői.

Hegyközségek Nemzeti Tanácsa

35. § (1) A hegyközségek országos szervezete a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (a továbbiakban: nemzeti tanács), amely a hegyközségi tanácsok egy-egy képviselőjéből áll, és a főtitkárral egészül ki.

(2) A nemzeti tanács az általa elfogadott alapszabály szerint működik.

(3) A nemzeti tanács a tagjai sorából elnökséget, ennek tagjai közül elnököt (alelnököt) választ. Az ügyek viteléért felelős tisztségviselő a főtitkár, akit a tanács pályázat alapján nevez ki. A főtitkár csak felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező személy lehet.

36. § A nemzeti tanács ülésén tanácskozási joggal részt vesznek az agrárpolitikáért felelős miniszter, a borászati hatóság, az országos szőlészeti-borászati oktatási, kutatási intézmények, valamint szakmai érdek-képviselői szervezetek képviselői. A tanács ülésére meg kell hívni a napirend szerint érdekelt miniszter képviselőjét.

Közös szabályok

37. § (1) A hegyközségi tanács és a nemzeti tanács egyaránt köztestület.

(2) Mindkét szervezet nyilvántartásba vételére, létrejöttére, alapszabályára, szervezetére és működésére e törvénynek a hegyközségre irányadó szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(3) A hegyközségi tanács, valamint a nemzeti tanács ügyintéző szervezetet hoz létre, s arra vonatkozóan szervezeti és működési szabályzatot készít, amelyet az igazgatóválasztmány, illetve az elnökség fogad el. Az ügyintéző szervezet vezetője hegyközségi tanácsnál a titkár, a nemzeti tanácsnál a főtitkár.

(4) A hegyközségi tanács, valamint a nemzeti tanács közigazgatási hatósági ügyben eljáró tisztségviselője, illetve ügyintézője csak olyan büntetlen előéletű személy lehet, aki a közigazgatási alapvizsgát letette, vagy vállalja, hogy kinevezése esetén a vizsgát a hegyközség által meghatározott határidőn – de kinevezésétől számított legkésőbb egy éven – belül leteszi. A határidő elmulasztása vagy sikertelen vizsga esetén a tisztségviselő, illetve ügyintéző munkaviszonya megszűnik.

VI. FEJEZET

A HEGYKÖZSÉGI SZERVEZETEK FELADATAI

A hegyközség feladatai

38. § A hegyközség

a) a minőségvédelem érdekében összehangolja tagjai szőlészeti és borászati szakmai tevékenységét;

b) gondoskodik – a helyi önkormányzattal együttműködve – a működési területéhez tartozó szőlők őrzéséről;

c) a számítógépes nyilvántartásában foglalt adatokat rendszerezi és összegezi, s azokat – egyedileg nem azonosítható módon – a hegyközségi tanácshoz továbbítja;

d) a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló törvényben feltüntetett közigazgatási szervek, valamint a borgazdálkodás körébe tartozó ellenőrzéseket végző szervezetek számára megkeresésre adatot szolgáltat;

e) szolgáltatásokkal és szaktanácsadással segíti tagjai gazdálkodását;

f) a szőlőtermelőnek a szőlőterületére, szőlőfajtáira, a tárgyévi termésmennyiségére és a szőlőfelhasználására vonatkozó adatokat egyedileg azonosítható módon, jövedéki ellenőrzés elősegítése céljára mágneses adathordozón vagy elektronikus úton továbbítja a vámhatóságnak;

g) védi a hegyközség termelőinek érdekeit és tájékoztatást ad a tagok tevékenységét segítő, közérdekű információkról;

- h) eljár a származásvédelmet sértő esetekben;
- i) ellenőrzi tagjainál a hegyközség feladatkörét érintő jogszabályok és a rendtartási előírások betartását;
- j) rendezvényeket, borversenyeket szervez.

A hegyközség jogosítványai

39. § A hegyközség — feladatainak ellátása körében —

- a) a szőlő- és borközümelésre vonatkozó jogszabályban meghatározott keretek között a működési területén kötelező szakmai szabályokat állapít meg, s ellenőrzi azok betartását;
- b) eljár a törvény által hatáskörébe utalt közigazgatási hatósági ügyekben;
- c) javaslattételi és véleményezési jogkörrel részt vesz a szőlő- és borgazdálkodással kapcsolatos közigazgatási hatósági ügyekben.

Hegyközségi rendtartási ügyek

40. § (1) A hegyközség a hegyközségi rendtartás (hegyszabályok) keretében meghatározza a célszerű telepítés és művelés, az ültetvények rendje, a szőlőkárosító elleni egységes növényvédelem, a szüretelés, a feldolgozás, valamint a bor helyi sajátosságoknak megfelelő készítése szabályait, továbbá más, a minőségvédelem szempontjából fontosnak ítélt szakmai követelményeket. Ennek során figyelembe kell venni a természet- és tájvédelemre vonatkozó jogszabályokat is. A rendtartásban meg kell határozni a hegyszabályokat sértő cselekmények e törvény szerinti jogkövetkezményeit.

(2) A hegyközségi rendtartás a szőlőkataszteri besorolás alapján borvidéknek és borközühelynek minősülő határrészekre (szőlőhegy) kiterjedő hatállyal határozza meg az ingatlanok, az utak, vízelvezető árkok állapotára és növényvédelmére, valamint az ingatlanok rendeltetészerű használatával kapcsolatos létesítmények karbantartására vonatkozó szabályokat. A rendtartás ezen előírásait a szőlőhegy területébe eső, más művelési águ külterületi ingatlanok használóinak és az utak kezelőinek is be kell tartaniuk.

(3) Azok a hegyközségek, amelyek működési területéhez egybefüggő szőlőterületek tartoznak, közös hegyközségi rendtartást készítenek. A közös rendtartás elfogadásáról az érdekelt hegyközségek közgyűlései külön határoznak. A rendtartás elfogadásához az összes szavazat többsége szükséges.

(4) Az elfogadott rendtartást meg kell küldeni a hegyközségi tanácsnak, amely kifogást emelhet a rendtartás ellen, ha az törvényt sértő, vagy nyilvánvalóan szakszerűtlen rendelkezést tartalmaz. A hegyközségnek a kifogásolt rendelkezést újra kell tárgyalni. A rendtartást – kifogás híján – a hegyközségi tanácsnak történő megküldését követő harminc nap elteltével kell közzétenni. Az a hegyközség, amelynek nincs érvényes rendtartása, a közfeladatok ellátásáért költségterítésben nem részesülhet.

(5) A rendtartást hirdetményi úton, valamint a helyben szokásos más alkalmas módon is közzé kell tenni, továbbá a hegyközség székhelyén kívül lakó tagoknak meg kell küldeni. A közzététellel egyidejűleg a rendtartást meg kell küldeni a települési önkormányzatnak, valamint a mezőgazdasági igazgatási szervnek is. A rendtartás a hirdetményként való közzététele napját követő harmincadik napon lép hatályba.

41. § (1) A hegyközség ellenőrzi a hegyszabályok betartását. Az ellenőrzés eredményeként megállapítja a szabályszegés tényét, a tagot a jogellenes állapot megszüntetésére, meghatározott cselekvés teljesítésére, valamintól való tartózkodásra kötelezheti vagy — a rendtartásban meghatározott esetekben és mértékig — bírsággal sújthatja.

(2) A hegyközség a bort hamisító vagy hamis termékjelölést alkalmazó tagját eltilthatja a településre vagy termőhelyre utaló származásmegnevezés, illetve a „különleges minőségű bor”, a „minőségi bor”, valamint a „tájbor” minőséggeljelölés alkalmazásától.

(3) Azt, aki nem hegyközségi tagként vét a rendtartás szabályai ellen, a hegyközség felszólítja a jogellenes állapot megszüntetésére vagy a rendtartás szerinti cselekvésre. A felszólítás eredménytelensége esetén a hegyközség bíróságtól kérheti a rendtartásba ütköző cselekményt elkövető személynek a felszólításnak megfelelő kötelezését.

42. § A hegyközség – a jogszabályok keretein belül, a hegyközségi tanács által a borvidék területére meghatározott borszőlőfajták közül – a működési területére kiterjedően meghatározhatja a telepíthető szőlőfajtákat, továbbá fajtánként az egységnyi területen termelhető szőlő, must és bor mennyiségét, valamint a legalacsonyabb szüretelési mustfokot.

Közigazgatási hatósági ügyek

43. § (1)

(2)

44. § A hegybíró a műveletlenül hagyott ültetvény használóját megfelelő határidő biztosításával felszólítja, hogy a szükséges talaj- és növényvédelmi munkákat végezze el, illetve a szőlőt művelje meg. Ha a felszólítás eredménytelen, a hegybíró a határidő lejártát követő nyolc napon belül köteles erről tájékoztatni az ingatlanügyi hatóságot.

45. § (1)

(2)–(3)

(4)

(5) A hegyközség a szőlő termőhelyi kataszterbe tartozó területekre a tulajdonosok képviseletében jogosult kezdeményezni a vadászati hatóságnál, hogy a külterületen lévő zártkerti ingatlant a vadászterület kiterjedésének megállapításánál figyelembe vehető földterületnek minősítse, valamint jogosult a földtulajdonosokat a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló törvénynek a jegyzőre vonatkozó szabályai szerint képviselni.

45/A. § (1) Aki a szőlő, must vagy bor származási bizonyítványát, vagy jogszabályban meghatározott, a hegybíró által kiadandó más igazolását nem a jogszabályban meghatározott határidőig kérelmezi, az okiratokat csak 5000–500 000 forintig terjedő mulasztási bírság megfizetésével kaphatja meg. A hegybíró a bírság kiszabása során figyelembe veszi a késedelem időtartamát, az ügyfél késedelembe esésének gyakoriságát, továbbá származási bizonyítvány esetén a kérelemben foglalt szőlő, illetve bor értékét.

(2) A bírság adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. A beszedett bírság a hegyközséget illeti meg.

A területi és az országos szervezet feladatai

46. § (1) A hegyközségi tanács

- a) összehangolja a borvidék hegyközségeinek tevékenységét;
- b) meghatározza a borvidéki rendtartást;
- c) szakmai szempontból felülvizsgálja a hegyközségi rendtartásokat;
- d) rendszerezi és összegzi a hegyközségeknek a termelésre és az értékesítésre vonatkozó adatszolgáltatását, s az adatokat a nemzeti tanácshoz továbbítja;
- e) tájékoztatja tagjait a gazdasági együttműködési és a piaci lehetőségekről;
- f) intézi a borvidék származás-, minőség- és eredetvédelmi ügyeit;
- g) képviseli a borvidék termelőit az őket érintő szakmai ügyekben;
- h) elbírálja a hegyközség közigazgatási hatósági ügyben hozott határozata ellen benyújtott fellebbezést;
- i)
- j) hatósági ellenőrzést végez az illetékességi területéhez tartozó hegyközségeknél;
- k) borvidéki, regionális rendezvényeket, borversenyeket szervez.

(2)

47. § A nemzeti tanács

- a) segíti a hegyközségek és a hegyközségi tanácsok tevékenységét;
- b) összegzi és elemzi a hegyközségi tanácsok adatszolgáltatását, s ennek alapján javaslatokat dolgoz ki az esetleges agrárpiaci beavatkozásra;
- c) a termékek piacra jutását elősegítő szolgáltatásokat szervez;
- d) képviselheti a hegyközséget a származás-, minőség- és eredetvédelemmel kapcsolatos ügyekben;
- e) elbírálja a hegyközségi tanács közigazgatási hatósági ügyben hozott elsőfokú határozata ellen benyújtott fellebbezést;
- f) együttműködik a szőlő- és bortermeléssel kapcsolatban feladatokat ellátó hatóságokkal és intézményekkel;
- g) kapcsolatot tart a nemzetközi eredetvédelmi szervezetekkel;
- h) kiállításokat, borversenyeket, konferenciákat szervez;
- i) elbírálja a hegyközség közigazgatási hatósági ügyben hozott határozata ellen benyújtott fellebbezést a 32. § (1) bekezdése szerinti esetben.

48. § A hegyközségi szervezetek részére további feladatot csak törvény állapíthat meg, annak ellátásával kapcsolatos szabályokat azonban kormányrendelet vagy miniszteri rendelet is meghatározhat.

Közigazgatási hatósági ügyekkel kapcsolatos szabályok

49. § (1) A hegyközségi szervezetek közigazgatási hatósági ügyekben való eljárására a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A hegyközségi szervezetek határozata ellen, ha az eljárás első fokon

- a) hegyközségnél indult, a hegyközségi tanácshoz;
- b) hegyközségi tanácsnál indult, a nemzeti tanácshoz lehet fellebbezni.

(3) Közigazgatási hatósági ügyekben

- a) hegyközségnél a hegybíró,
- b) hegyközségi tanácsnál, illetve a nemzeti tanácsnál a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott ügyintéző jár el.

A b) pont szerint eljáró személynek a hegybíróval azonos személyi feltételekkel kell rendelkeznie.

(4) Alapszabályban, illetve szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni a közigazgatási hatósági ügyben eljáró személy kizárás miatt vagy bármely más okból való akadályoztatása esetére a feltételeknek megfelelő másik személy kijelölésére vonatkozó szabályokat.

VII. FEJEZET

A HEGYKÖZSÉGI SZERVEZETEK MŰKÖDÉSE

Kapcsolatrendszer

50. § (1) A hegyközségek a hegyközségi tanácsokat, ez utóbbi pedig a nemzeti tanácsot rendszeresen tájékoztatják tevékenységükről. A nemzeti tanács évente egy alkalommal értékeli a hegyközségi szervezetek tevékenységét és arról tájékoztatja az agrárpolitikáért felelős minisztert.

(2) A hegyközségi szervezetek együttműködnek az agrárkamara területi és országos szervezeteivel, valamint a gazdasági és szakmai érdekképviselői szervezetekkel.

(3) A hegyközség a területét érintő településrendezési és -fejlesztési feladatokban együttműködik az illetékes önkormányzat képviselő-testületével.

(4) A hegyközségi, valamint a szőlő- és borgazdálkodás területén ellenőrzésre jogosult más szervezetek kötelesek együttműködni, ellenőrzéseik tapasztalatairól egymást kölcsönösen tájékoztatni.

51. § (1) A települési önkormányzatok, a területi és a központi közigazgatási szervek kötelesek együttműködni a hegyközségi szervezetekkel. Ennek során részükre a tevékenységükhöz szükséges tájékoztatást kötelesek megadni.

(2) A hegyközségeket érintő jogi szabályozást, illetve más kormányzati döntést vagy települési önkormányzati rendelet meghozatalát megelőzően kellő időben ki kell kérni az illetékes hegyközségi szervezet véleményét és észrevételeire érdemi választ kell adni.

(3) A bortermeléssel kapcsolatos agrárpiaci beavatkozás előtt ki kell kérni a nemzeti tanács véleményét.

Gazdasági tevékenység

52. § (1) Hegyközségi szervezet gazdasági tevékenységet nem folytathat, gazdasági társaságnak nem lehet tagja és ilyen társaságban részesedést nem szerezhethet.

(2) A hegyközségi szervezet – tagjainak szolgáltatásokkal való ellátása céljából vagy más, gazdasági tevékenységet is igénylő feladata ellátása érdekében – nonprofit gazdasági társaságot alapíthat.

Pénzügyi források

53. § (1) A hegyközség a működéséhez szükséges költségeket a bevételeiből fedezi. A hegyközség bevételei:

- a) a hegyközségi járulék,
- b) az általa nyújtott szolgáltatásért fizetendő díjak,
- c) a részére törvény által átadott feladatok ellátásához szükséges, költségvetési pénzeszközök,
- d)
- e) a tagokra kiszabott pénzbírságokból származó bevételek,
- f) az adományok,
- g) egyéb, az alapszabályban meghatározott bevételek.

(2) A hegyközségi járulékminimum következő naptári évre vonatkozó mértékét az adott borvidékre vonatkozóan a hegyközségi tanács állapítja meg minden év december 15. napjáig.

(3) A hegyközségi járulékot minden év május 31. napjáig a közgyűlés határozza meg. A kivetett járulékot és annak esedékességét a taggal írásban, a határozat reá vonatkozó részének kézbesítésével kell közölni. A hegyközségi járulékot termelő esetén termőültetvényeinek területe vagy szőlőterületének aranykorona-értéke és a szőlő- vagy bortermés mennyisége alapján, az önkéntes tag esetén a termés mennyisége, felvásárló esetén a felvásárolt szőlő, must vagy bor mennyisége alapján kell meghatározni, de az nem lehet kevesebb, mint a hegyközségi tanács által megállapított járulékminimum. Mentésül a termelő a szőlő- és bortermés mennyisége utáni hegyközségi járulék fizetése alól, ha termését felvásárlónak értékesíti.

(4) Az újonnan telepített szőlőterület után a telepítéstől számított négy évig nem kell járulékot fizetni.

(5) A hegyközségi járulékot a tag az adózás szempontjából költségként számolhatja el. Meg nem fizetés esetén a járulékot — a hegyközség javára — közadók módjára kell behajtani.

(6) Adományt, valamint más vagyoni előnyt csak olyan személytől lehet elfogadni, aki a hegyközség tevékenységében érdektelen.

54. § (1) A hegyközségi tanács működésének költségeit a hegyközségek által befizetett hegyközségi tanácsai járulékból és a tanács egyéb bevételeiből kell fedezni.

(2) A hegyközségi tanácsai járulék számításának módját a tanács alapszabályában kell meghatározni.

55. § (1) A nemzeti tanács fenntartásának költségeit

- a) a hegyközségek és a hegyközségi tanácsok hozzájárulásaiból,
 - b) jogszabályban, illetve az állammal kötött szerződésekben rögzített, valamint pályázat alapján kapott forrásokból,
 - c) adományokból,
 - d) a rendezvények bevételeiből, és
 - e) egyéb, az alapszabályban meghatározott bevételekből
- kell fedezni.

(2) A hegyközség a járulékbevétele három százalékát, a hegyközségi tanács pedig járulékbevételének hat százalékát fizeti a nemzeti tanácsnak fenntartási hozzájárulásként.

55/A. § (1) A hegyközségi szervezetek által ellátott közigazgatási feladatok költségét az állam megtéríti. Ennek fedezetét elkülönítetten, fejezeti kezelésű célleírányzatként kell az éves költségvetésben megtervezni.

(2) A hegyközségi szervezeteket a közigazgatási hatósági ügyekben való eljárásukért – a származási bizonyítvány ügyek kivételével – igazgatási szolgáltatási díj illeti meg.

A hegyközségi szervezetek megalakításával járó költségek

56. § (1) Az új hegyközségi szervezetek megalakításával járó költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

(2) A támogatást a jegyzőnek a 6. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott feladataival járó költségek fedezésére az önkormányzat, a hegyközség megalakításával összefüggésben felmerülő költségekre az előkészítő bizottság képviselője igényelheti.

(3) Az előkészítő bizottságok tagjai a támogatás felhasználása során az ilyen ügyben általában elvárható gondossággal kötelesek eljárni; a felhasználással kapcsolatos kötelezettségeik megszegésével okozott kárért a polgári jogi felelősség általános szabályai szerint felelnek. A támogatás felhasználásáról az előkészítő bizottság elszámolást készít, amit az alakuló közgyűlés hagy jóvá.

VIII. FEJEZET

A HEGYKÖZSÉGEKKEL KAPCSOLATOS ÁLLAMI TEVÉKENYSÉG

Törvényességi felügyelet

57. § (1) A hegyközségi szervezetek működése felett az agrárpolitikáért felelős miniszter törvényességi felügyeletet gyakorol.

(2) Az agrárpolitikáért felelős miniszter ellenőrzi, hogy az alapszabály és más szabályzat megfelel-e a jogszabályoknak, továbbá, hogy a hegyközségi szervezetek határozatai nem ütköznek-e ezek valamelyikébe. Az agrárpolitikáért felelős miniszter e jogkörébe tartozó feladatait a hegyközségek esetében a mezőgazdasági igazgatási szerv útján látja el.

(3) A mezőgazdasági igazgatási szerv a hegyközség működésével kapcsolatban észlelt törvénysértés esetén törvényességi felügyeleti intézkedést kezdeményez az agrárpolitikáért felelős miniszternél.

(4) Ha a hegyközség működésének törvényessége másképp nem állítható helyre, az agrárpolitikáért felelős miniszter keresettel fordulhat a bírósághoz. A bíróság

a) megsemmisíti a hegyközségi szervezet jogsértő határozatát és — szükség szerint — új határozat hozatalát rendeli el;

b) a működés törvényességének helyreállítása céljából összehívhatja a hegyközségi szervezet legfőbb önkormányzati szervét;

c) a hegyközségi szervezet tevékenységét felfüggesztheti, vagy ha a törvényes működés nem állítható helyre, a hegyközségi szervezetet feloszlathatja.

58. § (1) Az 57. § (4) bekezdésének c) pontja szerinti esetekben a hegyközség feladatait – a felfüggesztés időtartama alatt, illetve az új hegyközség megalakulásáig – az agrárpolitikáért felelős miniszter által kijelölt más hegyközség látja el.

(2) Ha a hegyközséget feloszlatták, azt az ítélet jogerőre emelkedését követő hatvan napon belül újból meg kell alakítani.

(3) Ha a felfüggesztést vagy feloszlást követő öt éven belül a bíróság a hegyközséget ismételen feloszlattja vagy tevékenységét felfüggeszti, a település borvidéki vagy bortermőhelyi besorolása — e törvény erejénél fogva — az ítélet jogerőre emelkedésének napjával megszűnik.

A testületi határozatok felülvizsgálata

59. § (1) A közigazgatási hatósági ügyben hozott határozatok kivételével a jogsértő testületi határozat felülvizsgálatát a hegyközségi szervezet bármely tagja kérheti a bíróságtól.

(2) A hegyközségi választmány rendtartási ügyben hozott határozatának felülvizsgálatát az a tag kérheti, akinek jogát vagy jogos érdekét a határozat sérti.

(3) Perindítás előtt a sérelmet szenvedett tag köteles a jogsértést bejelenteni a határozat meghozatalától számított tizenöt napon belül az ellenőrző bizottságnak, amely további tizenöt napon belül állást foglalt, s erről a tagot, valamint a határozatot hozó testületet írásban értesíti.

(4) A keresetet az ellenőrző bizottság állásfoglalása kézhezvételétől számított harminc napon belül a sérelmes döntést hozó hegyközségi szervezet ellen kell megindítani. A keresetindításra nyitva álló határidő jogvesztő. A keresetindításnak halasztó hatálya nincs, a bíróság azonban a határozat végrehajtását felfüggesztheti.

(5) A bíróság eljárására egyebekben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény általános szabályait kell alkalmazni.

IX. FEJEZET

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

60–62. §

Névhasználat

63. § (1) A hegyközség elnevezés használatára csak az e törvény rendelkezései szerint megalakult szervezet jogosult.

(2)

Átmeneti rendelkezések

64. § (1) A 12. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettséget a megalakulás évében december 31-ig kell teljesíteni.

(2)

Felhatalmazás

65. § Felhatalmazást kap az agrárpolitikáért felelős miniszter, hogy

- a) a helyi önkormányzatokért felelős miniszterrel és az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a hegyközségek megalakulásához nyújtott költségvetési támogatás igénybevétele feltételei és elszámolása,
- b) a hegyközségi tagok, a hegyközségek és a hegyközségi tanácsok adatszolgáltatása,
- c) a származási bizonyítvány kiadása, valamint
- d) a helyi önkormányzatokért felelős miniszter egyetértésével kiadott rendeletben a törvény által meghatározott közigazgatási feladatoknak a hegyközségek részére történő átadása rendjét szabályozza,
- e) az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a hegyközségi szervezetek által lefolytatott egyes eljárások igazgatási szolgáltatási díjainak mértékét és megfizetésének rendjét rendeletben állapítsa meg.

Hatálybalépés

66. § (1) Ez a törvény — a (2) bekezdésben meghatározott rendelkezéseinek kivételével — az 1995. évi március hó 1. napján lép hatályba.

(2) A törvény 3. §-ának (2) bekezdése, 40—45. §-ai, 46. §-a (1) bekezdésének g) és h) pontja, valamint (2) bekezdése, 47. §-ának c) pontja az 1996. év első napjával lép hatályba.

(3)–(4)

1–2. számú melléklet az 1994. évi CII. törvényhez